

טקסטיל, לבוש וחושים: תפישות ומופעים

היחידה ללימודי תרבות והמחלקה לעיצוב טקסטיל, שנקר

16 במרץ, 2017

בין העלמה, הלאמה והמצאה: הטקסטילים במשכית // ד"ר שלי שנהב

משכית הוקמה ב- 1954 כמפעל ממשלתי, בעל מטרה תרבותית מוצהרת - לעודד, לטפח, לשמור ולהגן על עבודתם ויצירתם המסורתית של אומנים בסביבתם החדשה. היעד שנקבע ונוסח למיזם ביקש להתמקד ב"טיפוח תעסוקת בית בעיקר ביישובי עולים חדשים, ריכוז והפצת חומרי הגלם הדרושים לתעסוקה ושיווק התוצרת..." (רות דיין). לאור זאת ועוד חשוב להבין את מקומו, דימויו ומיתוגו של טקסטיל משכית, כביטוי ובבואה לאותנטיות ישראלית.

בהרצאה אראה כיצד במהלך השנים, משכית שינתה פניה ממיזם תרבותי, אשר הציב כדגל את מחויבותו לטיפוח והגנה על חומרים ומסורות יצירה וייצור, לגורם מעלים ומלאים. אתמקד בשלוש פרקטיקות תרבותיות, אותן חשפתי, סביב עולם הטקסטילים במשכית, מראשיתו ועד סגירתו, אגב התעכבות בנקודות ציון משמעותיות. אבקש לעשות כן, תוך התרכזות בטקסטילים ארוגים ובמיוחד, בטקסטילים רקומים. פרקטיקות אלה, מכילות ומדירות בו-זמנית מרקמי זהות, זיכרון ומסורת ומעצבות מהויות פוליטיות, כלכליות ואתניות.

חשוב לציין שפרקטיקות אלה יושמו בעבודות טקסטיל, שנעשו על ידי יהודים מקבוצות אתניות שונות, אך באופן בולט במיוחד, בעבודותיהם של ערביי ישראל / פלסטינים, תושבי ישראל ופלסטינים בשטחים הכבושים.

ד"ר שלי שנהב היא מרצה במכללת בית ברל ומלמדת בתוכנית אומנות בקהילה ובתוכנית אוצרות בשנקר. שלי היא אנתרופולוגית וחוקרת תרבות חומרית, תרבות ויזואלית ומוזיאונים. את עבודת הדוקטורט כתבה על בית-התפוצות, בשנים האחרונות מתמקדת בחקר מוזיאונים אתניים ועוסקת באוצרות.